

Слава вам, будители народни!

На 31 октомври, в галерията на Българския културен институт в чешката столица се състоя тържествен концерт на ученици от Националното музикално училище „Любомир Пипков“ – София и от БСУ „Д-р П. Берон“ – Прага, посветен на Деня на народните будители. Присъстваха ученици и учители, български и чешки почитатели на родното музикално изкуство. За съжаление, празникът не беше уважен от представител на Българското посолство в Прага.

Събитието се реализира с финансовата подкрепа на Столична община – програма „Култура“ и в партньорство с Българския културен институт. Начало на тържествената част постави г-н Володя Гоцев, директор на БКИ, който поздравя всички с „добре дошли“ и припомни, че 1 ноември е един от най-значимите български празници. Г-н Гоцев отбеляза, че през 2022 честваме сто години от официалното обявяване на този празничен ден, но българите го почитат много по-дълго – още от времето на Възраждането и борбите за национално освобождение.

След вдъхновеното изпълнение на клавирното трио: Ана-Мария Узунова – пиано, Боряна Желева – цигулка и Наума Найман – виолончело, които представиха всенародния Химн на народните будители на Добри Христов, последва кратък литературен рецитал на ученици от Българското училище в Прага.

Г-жа Ирина Стоянова, зам.-директор на Националното музикално училище изрази удовлетворението си от съвместната работа с БСУ „Д-р П. Берон“ в Прага, а г-жа Мария Носикова, дирек-

тор на родното училище в чешката столица, подчерта, че Денят на народните будители е ден на тържеството на българския дух. Той е общобългарски празник, честваш делото на българските просветители, книжовници и революционери. На 28 юли 1922 г. Министерството на народното просвещение излиза с решение, според което 1 ноември (по стар стил денят на Св. Йоан Рилски) е определен за „празник на българските будители, ден за отдаване на почит към паметта на големите българи, далечни и близки строители на България“, и припомни Прокламацията по повод празника: „Нека Денят на Св. Йоан Рилски да се превърне в Ден на народните будители, в празник на големите българи, за да събуди у младите здрав смисъл за съществуването и интерес към дейците на миналото ни“.

Публиката, уважила тази вълнуваща предпразнична вечер имаше удоволствието да чуе още изпълнения на лъчезарните, усмихнати и талантливии музикантки, които представиха творби на Петър Христовков, Красимир Кюркчийски и на великия чешки композитор и родолюбец Бедржих Сметана. ♦

Създаването на първото музикално училище в България се свързва с името на проф. Иван Шишманов, министър на народното просвещение от 1903 до 1907 г., който прави много за развитието на образователното дело в нашата страна.

Официалното откриване се извършва тържествено на 16.01.1905 г. С неговото име и история са свързани много талантиливи български музиканти, педагози и културни дейци – посланици на родната музикална култура по целия свят. Първооснователите на училището са пряко свързани с Пражката музикална школа. Сред първите преподаватели са завършилите Пражката консерватория: Петко Наумов, Добри Христов, Димитър Хаджигеоргиев, както и чехите Хенрих Визнер, Карел Йермарж, Алоис Мацак. Тези изключителни педагози създават хармонична сплав от култури, школи и репертоар, който дава тласък на концертния живот не само в София, но и в страната и събуждат интерес към музикалното изкуство.

През следващите години броят на записалите се ученици бързо нараства. На 12.03.1912 г. с решение на Народното събрание училището е преобразувано в държавно. След 1974 г. Софийското музикално училище приема името на големия български композитор Любомир Пипков. От 1997 г., като резултат от многогодишните му високи постижения, то е преобразувано в Национално музикално училище „Любомир Пипков“.

В течение на годините НМУ „Любомир Пипков“ се утвърждава като едно от водещите музикални училища в страната. Неговите възпитаници непрестанно печелят награди и отличия на наши и международни конкурси, изявяват се успешно по концертните сцени в България и чужбина.

През 2023 г. БСУ „Д-р П. Берон“ ще празнува своя 75-годишен юбилей. Началото е поставено през 1948 г., когато ентузиазирани български градинари създават частно училище за своите деца. През октомври 1948 г.

Министерството на народната просвета в България взема решение за откриване на държавно училище и изпраща първите мисионери – учителките Богдана Тошкова и Александрина Неделчева. Събитието впечатлява чешката общественост и по Националното радио се съобщава за откриването на българско училище в Прага. Официално то е открито на 14 февруари 1949 год. с подобаващо тържество. Училището се намира в квартал „Дейвице“, на ул. „Под кащани“ 14. Първоначално то е основно, с интернат, и се нарича Българско народно основно училище „Георги Димитров“. Трудни, но градивни са тези първи години. Благодарение на волята и будния дух на учители и пламенни родолюбци, училището започва да печели популярност, авторитетът му расте, а броят на любознателните българчета бързо се увеличава. От основно, през учебната 1989–1990 г. със заповед на министъра на народната просвета, училището става Единно средно политехническо училище, а от 7 юни 1996 г. то е преобразувано в Българско общообразователно училище и получава името на великия наш възрожденец д-р Петър Берон. От 2003 год. се намира в нова сграда в една от най-красивите части на Прага, на ул. „Рихтарска“ 1.

В Българското училище се възпитават прекрасни деца, които пеят и танцуват, спортуват; всяка година участват в училищни, регионални и национални конкурси.

Всичко, от което имаш нужда

На 15 ноември, в галерията на Българския културен институт бе представен Everything you need – проект за изложба с куратор Росица Гецова по повод 30-годишния юбилей на галерия „Аросита“. В продължение на три десетилетия, втората в България частна галерия, и една от най-дълго задържалите се в историята на културния живот на София, дава пространство за изява и развитие на редица млади и утвърдени автори, работещи в България и по света. За много от тях галерията е място, откъдето започва професионалната им кариера.

Сред авторите-участници в изложбата са Александър Вълчев, Антон Терзиев, Борис Колев, Войн Де Войн, Георги Ружев, Елизабет Талауер, Катя Гецова, Катерина Димитрова, Мария Налбантова, Мира Янкова, Росица Гецова, Сашо Стоицов, София Димова.

Началото на официалната част на събитието постави г-н Володя Гоцев, директор на Българския културен институт в Прага, който подчерта, че галерия „Аросита“ е създадена преди 30 години от артистичното семейство Катя и Кольо Гецови, а в момента тяхното дело продължава дъщеря им Росица. През изминали-

те години галерията организира повече от 500 изложби и многобройни представяния. В днешната изложба участниците са 14, като петима от тях присъстваха на събитието в Прага: Росица Гецова, Елизабет Талауер, София Димова, Мария Налбантова и Сашо Стоицов.

Петимата творци, присъстващи